

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Факультет соціології

Кафедра методології та методів соціологічних досліджень

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методологія соціологічного дослідження

для студентів

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальність 054 «Соціологія»
освітній рівень бакалавр
освітня програма «Соціологія»
вид дисципліни обов'язкова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	20__/20__
Семестр	6
Кількість кредитів ECTS	5
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	іспит

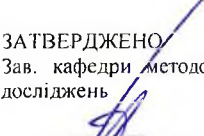
Викладачі: Андрій ГОРБАЧИК

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. () « » 20__ р.
(відпис: ІПБ, дата)
на 20__/20__ н.р. () « » 20__ р.
(відпис: ІПБ, дата)

КИЇВ – 2024

Розробник(и): Андрій ГОРБАЧИК, к.ф.-м.н., доцент, професор кафедри методології та методів соціологічних досліджень.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Зав. кафедри методології та методів соціологічних досліджень

Микола СИДОРОВ

Протокол № 13 від «27» 08 2024 р.

Схвалено науково - методичною комісією факультету соціології

Протокол №7 від «31» серпня 2024 року

Голова науково-методичної комісії Тетяна ЧЕРВІНСЬКА

1. Мета дисципліни – ознайомити студентів з основними поняттями сучасної методології соціологічного дослідження, етапами проведення соціологічних досліджень різного типу, специфікою планування кожного з етапів дослідження та особливостями роботи дослідника та/або дослідницького колективу на кожному з етапів. Студенти отримають навички планування соціологічних досліджень різного типу. Приділяється також увага етичним проблемам, що можуть виникати при проведенні соціальних досліджень, а також питанням підготовки публікацій та презентацій за результатами досліджень.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни: студенти мають бути знайомі з основними поняттями методів збирання та аналізу даних в кількісних та якісних соціологічних дослідженнях, ознайомлені з базовими поняттями вибіркового методу та володіти практичними навичками самостійної роботи з персональним комп'ютером.

3. Анотація навчальної дисципліни: Вивчення дисципліни спрямовано на отримання студентами знань, навичок та компетенцій, необхідних для розуміння методологічних особливостей та пізнавальних обмежень соціальних досліджень, для планування соціологічних досліджень різного типу (зокрема, виконаних із застосуванням як кількісних так і якісних методів), для організації власної роботи (або роботи дослідницького колективу) на кожному етапі дослідження, для підготовки звітних документів або публікацій/презентацій за результатами соціологічного дослідження.

4. Завдання (навчальні цілі):

- Ознайомити з основними методологічними особливостями соціологічних досліджень
- Представити систему понять сучасної методології соціологічних досліджень
- Представити діяльність дослідника на всіх основних етапах соціологічного дослідження
- Навчити планувати соціологічне дослідження та складати дослідницькі пропозиції
- Ознайомити з основними етичними проблемами соціологічних досліджень
- Навчити готувати публікації та презентації за результатами соціологічних досліджень

Це спрямовано на формування наступних компетентностей:

- Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. (ЗК01)
- Здатність самостійно планувати, організовувати та проводити соціологічне дослідження (СК05)
- Здатність обґрунтовувати вибір методів і методик для розв'язання дослідницької проблеми, реалізації мети та вирішення задач дослідження (СК11)

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Методологічна специфіка та пізнавальні обмеження соціологічного дослідження.	Лекція, практичні заняття, самостійна робота	Контрольна робота	15
1.2	Система понять сучасної методології соціологічних досліджень.	Лекція, практичні заняття, самостійна робота	Контрольна робота	20
1.3	Процедури та методи діяльності дослідника (дослідницького колективу) на всіх основних етапах соціологічного дослідження.	Лекція, практичні заняття, самостійна робота	Контрольна робота	15
2.1	Базові навички роботи на всіх основних етапах соціологічного дослідження.	Лекція, практичні заняття, самостійна робота	Практичне завдання	20

2.2	Враховувати питання етики дослідження при плануванні та проведенні соціологічного дослідження.	Лекція, практичні заняття, самостійна робота	Контрольна робота, практичне завдання	10
2.3	Готувати публікації та презентації за результатами соціологічних досліджень.	Лекція, практичні заняття, самостійна робота	Практичне завдання	20

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни (код)	Програмні результати навчання (назва)					
	1.1	1.2	1.3	2.1	2.2	2.3
Вміти використовувати інформаційно-комунікаційні технології у процесі пошуку, збору та аналізу соціологічної інформації (ПРН07)				+		+
Вміти розробляти програму соціологічного дослідження (ПРН09)	+	+	+		+	+
Обґрунтовувати вибір методів і методик соціологічного дослідження для розв'язання актуальних соціальних проблем (ПРН16)	+	+	+	+	+	

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

1. Контрольна робота 1 за темами 1-6, РН1.1, РН1.2, РН1.3, РН2.1 – **6 балів / 10 балів**
2. Контрольна робота 2 за темами 7- 11, РН1.2, РН1.3, РН2.1, РН2.2 – **9 балів / 15 балів**
3. Виконання завдань та виступи на практичних заняттях за темами 1-12, РН1.1, РН1.2, РН1.3, РН2.1, РН2.2, РН2.3 – **21 бал / 35 балів**

- підсумкове оцінювання – іспит 1-12, РН1.1, РН1.2, РН1.3, РН2.1, РН2.2, РН2.3

- умови допуску до підсумкового оцінювання:

Відвідування лекцій та практичних занять є необхідним. Можливим є пропустити не без поважних причин протягом семестру не більше ніж 20% практичних занять (чотири заняття). Пропущені практичні заняття можуть бути відпрацьовані для отримання необхідного для допуску до іспиту мінімуму балів (36 балів).

Для студентів, які набрали сумарно меншу кількість балів за *критично-розрахунковий мінімум* – 36 балів для одержання допуску до іспиту обов'язковим є повторне написання контрольних робіт та виконання невиконаних завдань практичних занять.

7.2 Організація оцінювання:

1. Контрольна робота 1 за темами 1-6, РН1.1, РН1.2, РН1.3, РН2.1 – після теми 6
2. Контрольна робота 2 за темами 7- 11, РН1.2, РН1.3, РН2.1, РН2.2 – після теми 11
3. Виконання завдань та виступи на практичних заняттях за темами 1-12, РН1.1, РН1.2, РН1.3, РН2.1, РН2.2, РН2.3 – протягом семестру

7.3 Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій та практичних занять

Номер та назва теми	Кількість годин		
	Лекційні	Практичні	Самостійна робота
1. Наукові засади соціологічного дослідження.	2	2	4
2. Соціологічне дослідження як процес: огляд основних етапів. Структура програми соціологічного дослідження та пропозиції дослідження.	2	4	8
3. Роль теорії в соціологічному дослідженні.	2	2	4
4. Вибір теми дослідження. Вивчення літератури. Проблема, об'єкт, предмет дослідження.	2	2	4
5. Дослідницьке питання та дослідницькі гіпотези.	2	2	4
6. Дизайн дослідження.	4	4	10
7. Планування збирання даних.	2	2	4
8. Вимірювання змінних. Валідність та надійність вимірювання.	4	4	8
9. Логіка вибіркового методу.	2	2	4
10. Аналіз даних: кількісних та якісних. Огляд методів	4	6	12
11. Етичні проблеми соціологічного дослідження	2	4	6
12. Підготовка публікацій за результатами досліджень. Презентація результатів дослідження.	2	6	12
Всього	30	40	80

Загальний обсяг 150 год., в тому числі:

Лекцій – 30 год.

Практичні заняття – 40 год.

Самостійна робота – 80 год.

9. Рекомендовані джерела:

Основна

1. Bryman A., Burgess P. Business Research Methods (third ed.) .- Oxford University Press, 2011. – 752 p. – pp. 39-147, 385-675.
2. Malhotra N.K. Marketing Research. An Applied Orientation (6th ed.).- Prentice Hall, 2010.- 897 с. – pp. 67-398.
3. Паніна Н.В. Технологія соціологічного дослідження. Курс лекцій. Навч. посібн. – К.: Наукова думка, 1996. – 276 с. - сс. 11-36, 237-257
4. Паніотто В., Харченко Н. Методи опитування.- Видавничий дім «Києво-Могилянська Академія», 2017.- 342 с. – сс. 11-8, 315-332
5. Babbie E. The Practice of Social Research. - Wadsworth. Cengage Learning, 2010.- 625 p. – pp. 2-159, 187-228

Додаткова

1. Johnson J.B., Reynolds H.T., Mycoff J.D. Political Science Research Methods (9th ed.) .- SAGE, 2020.- 572 p. – pp. 101-313, 522-541

2. Bhattacharjee Anol, Social Science Research: Principles, Methods, and Practices, 2012.- 149 p. - http://scholarcommons.usf.edu/oa_textbooks/3/ - pp. 1-142
3. Kumar R. Research methodology: A step-by-step guide for beginners.- SAGE, 2012.- 432 p. – pp. 22-69, 86-94, 197-217

10. Додаткові ресурси:

1. А.П.Горбачик Наукові засади емпіричного соціологічного дослідження <https://youtu.be/phKKI69qkAM>
2. А.П.Горбачик Дизайн дослідження https://youtu.be/n_aUTDMFvK0
3. А.П.Горбачик Валідність та надійність вимірювання. Логіка вибіркового методу. Етичні проблеми дослідження <https://youtu.be/d8q08ng-jJ8>
4. А.П.Горбачик Вибір теми дослідження. Вивчення літератури. Проблема, об'єкт, предмет дослідження <https://youtu.be/CjVld01vGRY>
5. А.П.Горбачик Дослідницьке питання та дослідницькі гіпотези <https://youtu.be/uMcxVA4I7-M>